

BÆREKRAFTS RAPPORT 2022

GRANDE.

Vi skal være på høgget – også på bærekraft

Grande satte virkelig fokus på miljø og bærekraft etter at vi laget vår første miljøredegjørelse i 1997.

Dette var starten på et arbeid som har resultert i at vi var den første miljøfyrtårnsertifiserte bedriften i norsk trevarebransje, og at vi har Svanemerket på store deler av vårt produktspekter. Vi har ingen planer om at det skal stoppe der.

Selv om vi jobber med en miljøvennlig råvare kan vi alltid bli bedre. Ressursutnyttelse og sirkulære prosesser skal være tydelige fokusområder for oss i tiden fremover, og skal være en sentral del av produktutviklingen vår.

Vi er en bedrift som er på høgget og engasjerte derfor en masterstudent fra energi- og miljøstudiet ved NTNU for hjelpe oss videre i arbeidet mot FNs bærekraftsmål. Denne rapporten er resultatet av hennes arbeid.

Vi har alle et ansvar – vi skal ta vår del av det og være på høgget – også på bærekraft.

Torbjørn Hjelden
Daglig leder
Grande Fabrikker AS

HVA GJØR VI?

Grandes historie går tilbake til 1954. Grande består i dag av Grande Fabrikker og Grande Interiør. Grande Fabrikker produserer møbler i høy kvalitet med funksjonelt design. Grande Interiør er totalleverandør til skole, barnehage, helsevesenet, kontor, konferanserom og helsesektoren.

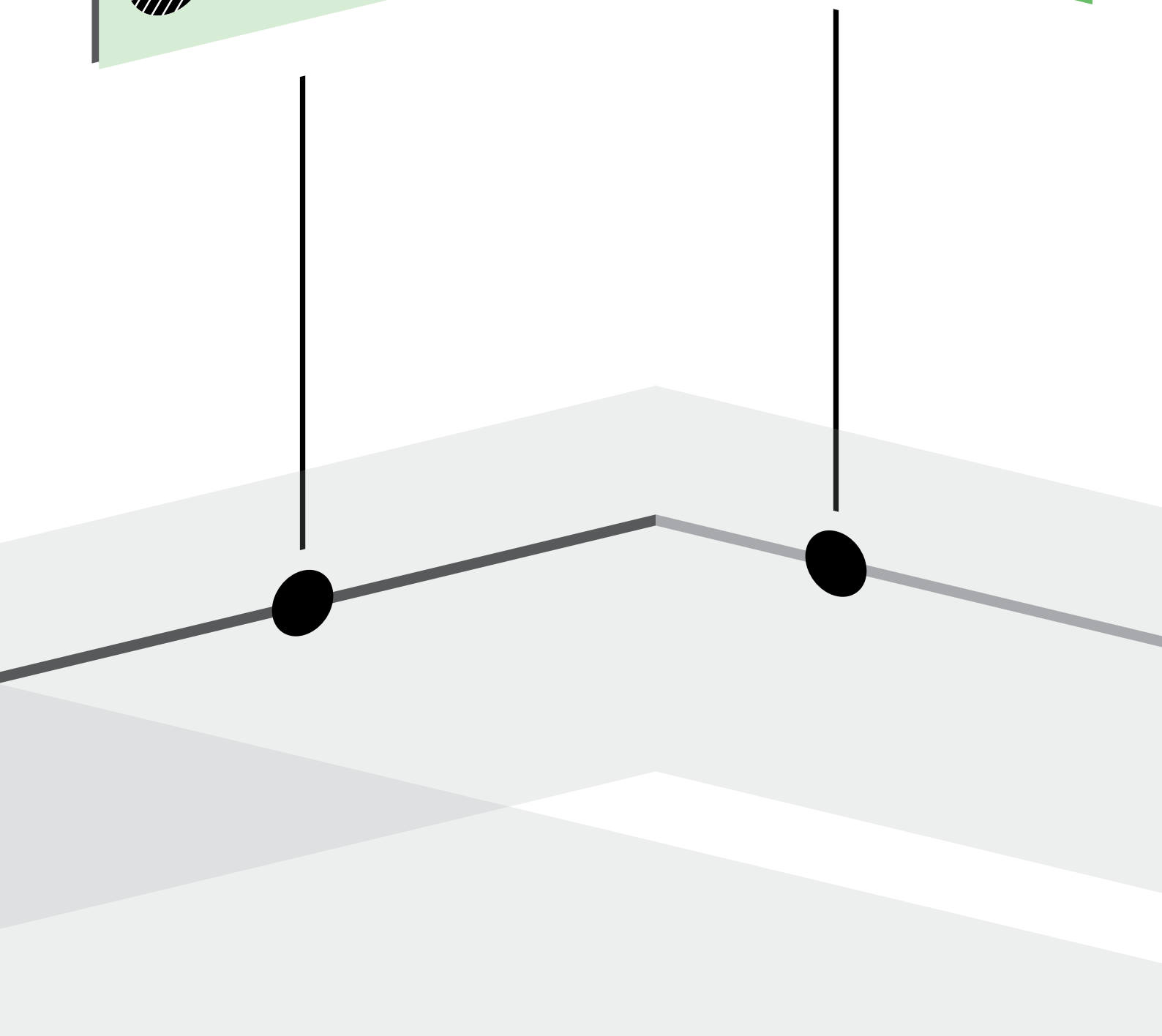
STED

Innfjorden
Rauma, Norge

ANSATTE

 42

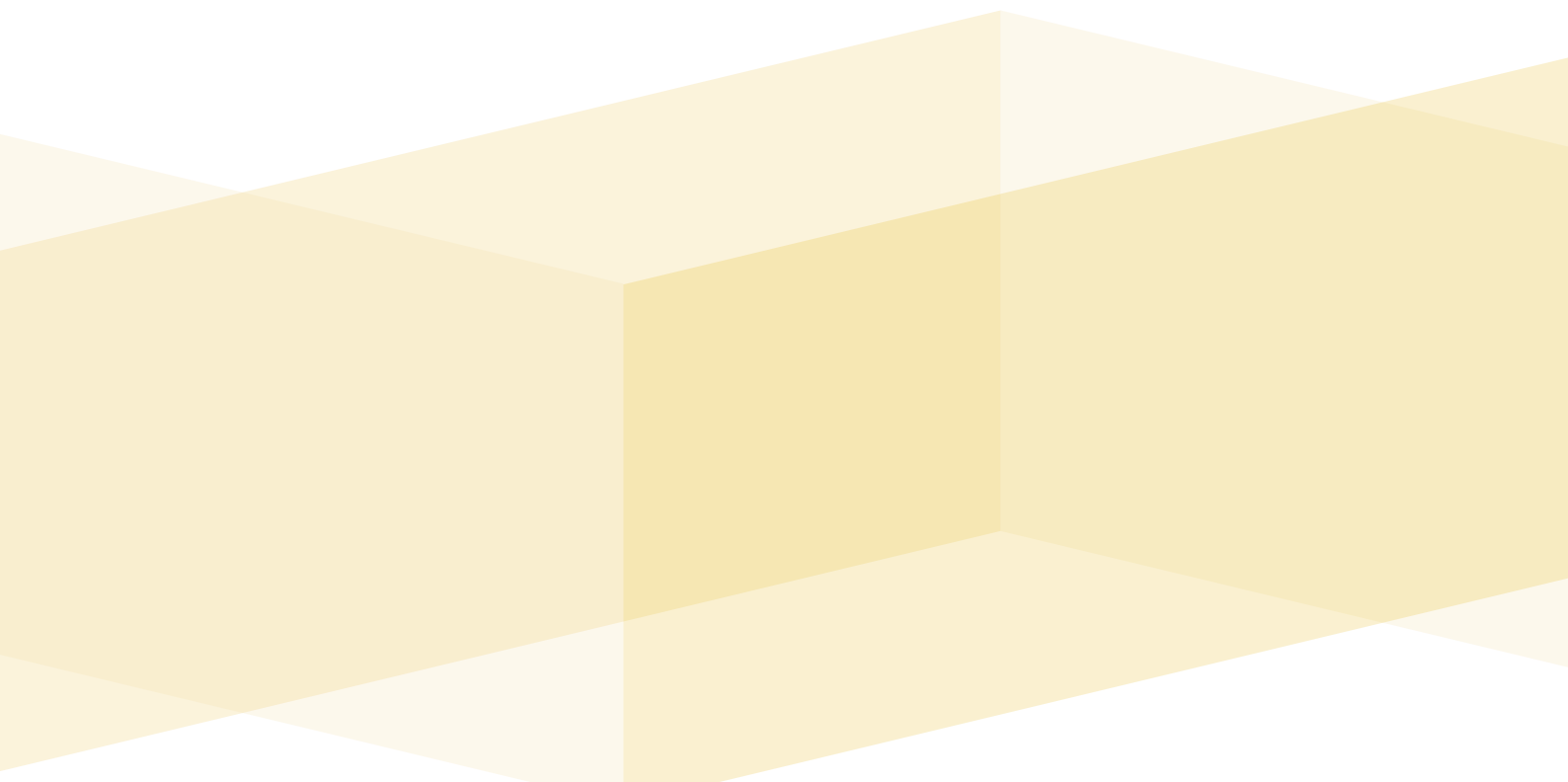

FOKUS PÅ BÆREKRAFT

Grande har vært leverandør av skolemøbler siden oppstarten i 1954, noe som betyr at vi har tilpasset oss endringene som markedet har krevd i over 65 år.

Etter hvert har miljøaspektet kommet sterkere og sterkere inn i bildet, og allerede i 1997 ble bedriftens første miljøredegjørelse utarbeidet. I 2009 ble bedriften som første bedrift i Rauma kommune sertifisert som Miljøfyrtårn.

I 2018 tok vi steget og fikk en stor del av produktene våre Svane-merket. Svanemerket er en av verdens strengeste miljømerkeordninger, og produkter som inneholder miljøgifter har ikke mulighet for å bli svanemerket. I prosessen måtte flere av innsatsfaktorene byttes ut for at produktene skulle bestå kravene. I 2022 ble ytterlig flere produkter svanemerket.

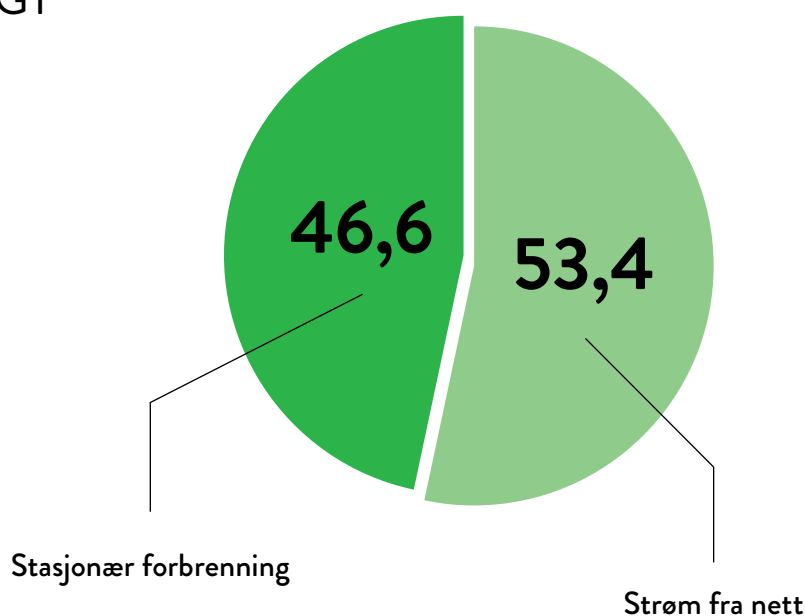

VÅR KLIMAPÅVIRKNING

Med unntak av flisfyring til oppvarming benytter Grande kun elektrisk kraft som energikilde. Som kjent er norsk elektrisk kraft en av verdens reneste energikilder. Sett i et større perspektiv er likevel vannkraft en begrenset energikilde, og Grande arbeider derfor for et lavest mulig strømforbruk. Energiøkonomisering er også god bedriftsøkonomi, og det arbeides for å holde forbruk så lavt som mulig. En stadig nyere og mer moderne maskinpark hvor motorer og aggregater stopper automatisk så snart de ikke er i bruk, medfører også bedre energiutnyttelse.

ENERGI

Forbruk av drivstoff rapportert under stasjonær forbrenning er omregnet til kWh med følgende omregningsfaktor: Biobrensel: 4,5 kWh/kg hentet fra miljødirektoratet.

Avkapp, flis og annet treverk males opp og lagres i flissilo. Herfra går den inn i fyrkjelen og brukes som energikilde til oppvarming av fabriken. Siloen fungerer som et magasin, som fylles opp i sommerhalvåret og «tappes» ned i vinterhalvåret. Bedriften er på denne måten 100% selvforsynt med energi til oppvarming av lokalene. Dette tilsvarer ca. 1 GWh per år.

Ca. 95% av møblene som produseres ved Grande sendes med Schenker og Venås a.s. Alle har en svært bevisst miljøprofil, og jobber aktivt for å redusere utslipp. Våre transportører benytter biler med Euro 6 motor eller bedre. Det arbeides hele tiden for å utnytte lastekapasitet maksimalt. Pakkemetoder vurderes ofte utfra forsendelsesmåte for å spare emballasjeressurser. Likeså arbeides det for en best mulig utnyttelse av lastekapasitet gjennom samsendinger og direkteleveranser. Dette er også økonomisk motivert da både emballasje og frakt er store poster på kostnadssiden.

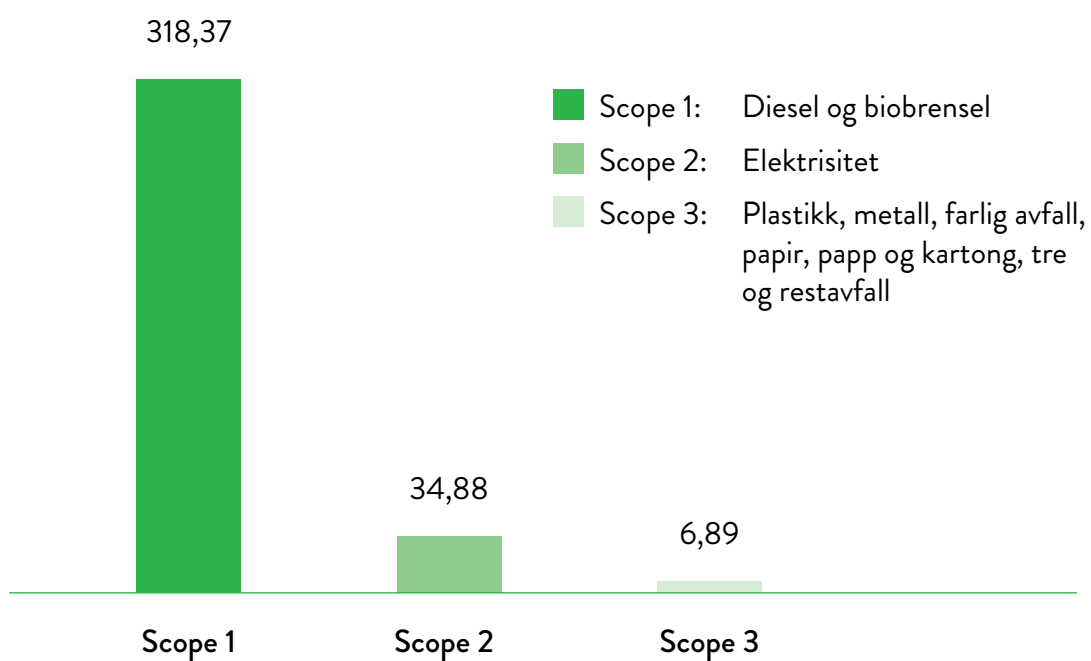

CO₂-FOTAVTRYKK

360,06

T/CO₂-eq

KLIMAGASSUTSLIPP

ESG

ENVIRONMENT / SOCIAL / GOVERNANCE

Dette er Grandes første bærekraftsrapport og vårt neste steg mot en mer bærekraftig produksjon og drift. Denne rapporten beskriver hvordan Grandes produkter og tjenester bidrar til bærekraftig utvikling og hvordan vi fremover jobber med å minimere faktorer som påvirker miljøet på en negativ måte. Nedenfor har vi kortfattet satt opp våre mål sett i sammenheng med ESG; miljø-, sosiale og forretningsetetiske forhold som videre vil fordypes i henhold til FNs bærekraftsmål.

KLIMA & MILJØ

Energiforbruk
Produksjon
Redusere avfall

Bærekraftsmål	ESG
Stoppe klimaendringene	E1
	E2
	E3
Ansvarlig forbruk og produksjon	E4
	E5
	E6
Anstendig arbeid og økonomisk vekst	S1
	S2
	S3
	S4
	S5
	S6
	S7
	G1
	G2
Bærekraftige byer og lokalsamfunn	G3
	G4
	G5

SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsbidrag lokalt
Kursing
Læringer
Sikkerhet og arbeidsmiljø

EIERSTYRING

Kvalitet
Sertifiseringer
Samarbeid og innovasjon

Mulighet	KPI	Mål 2025	2021	2020	2019	2018
Redusere utslipp	% reduksjon ift. 2018	– 37,70 %	– 27,49 %	– 4,56 %	– 5,52 %	0 %
	Utslipp per million kr i omsetning	3,4	3,96	5,21	5,16	5,46
Redusere energiforbruk	% reduksjon siden 2018		–9,30 %	– 9,40 %	0 %	0 %
Sirkulær økonomi	% sorteringsgrad på avfall	70 %				
	Andel solgte gjenbrukte møbler	Starte prosessen	–	–	–	–
Ansette bærekraftsansvarlig	Kontinuerlig utvikle oss	Ansatt heltid	Sommerintern bærekraftsrapport 2022			
Anstendig arbeidsmiljø	Fornøyde ansatte (1–5)	4	–	–	–	–
	% sykefravær	5,9 %	5,9 %	8,8 %	6,4 %	7,8 %
	Yrkesskader på fabrikken	0	–	–	–	–
	Nedetid pga arbeidsskade (dager)	0	0	0	0	0
Arbeidsutvikling	Antall ansatte på kurs i løpet av året	5	–	–	–	–
Mangfold og likestilling	% kvinnelige ansatte	20 %	14 %	–	–	–
	% kvinner i administrasjonen	45 %	36,36 %	–	–	–
Resultater	Økt profitt [mill kr]	120	91	70,5	81,5	71
	Fornøyde kunder (1-5)	4	–	–	–	–
Samfunnsansvar og bidrag til lokalsamfunnet	% av budsjettet til lokale aktører	0,5 %	–	–	–	–
	Kontroll på leverandørkjeden	Kun miljøsertifiserte leverandører	–	–	–	–
	I front på bærekraft i bransjen					

FNS BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Her kan du lese om hvordan Grande bidrar til å nå noen av målene som er relevante for oss og hva vi ønsker å forbedre oss på.

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

VÅRT BIDRAG

- Velge bærekraftige leverandører inn i verdikjeden
- Meningsfylt arbeid i et godt og inkluderende arbeidsmiljø

Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

VÅRT BIDRAG

- Selger gode og godt dokumenterte produkter
- Ivareta kulturarv og tradisjoner gjennom god håndverksmessig utførelse og videre fagopplæring
- Initiativ til aktiviteter og tiltak i lokalsamfunnet

Ansvarlig forbruk og produksjon gjennom å sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre.

VÅRT BIDRAG

- Reduserer egne avfallsmengder og øker sorteringsgrad for avfall
- Innkjøp fra bærekraftige leverandørkjeder vha. Svanemerking
- Trygg og forsvarlig håndtering av farlig avfall
- Rapportering av eget bærekraftsarbeid

Å handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.

VÅRT BIDRAG

- Har miljøvaredeklarasjon EPD for egne produkter for å dokumentere utslipp
- Føre klimagassregnskap for virksomheten gjennom Miljøfyrtårn
- Redusere energibehov av fabrikk med selvforsynt varme

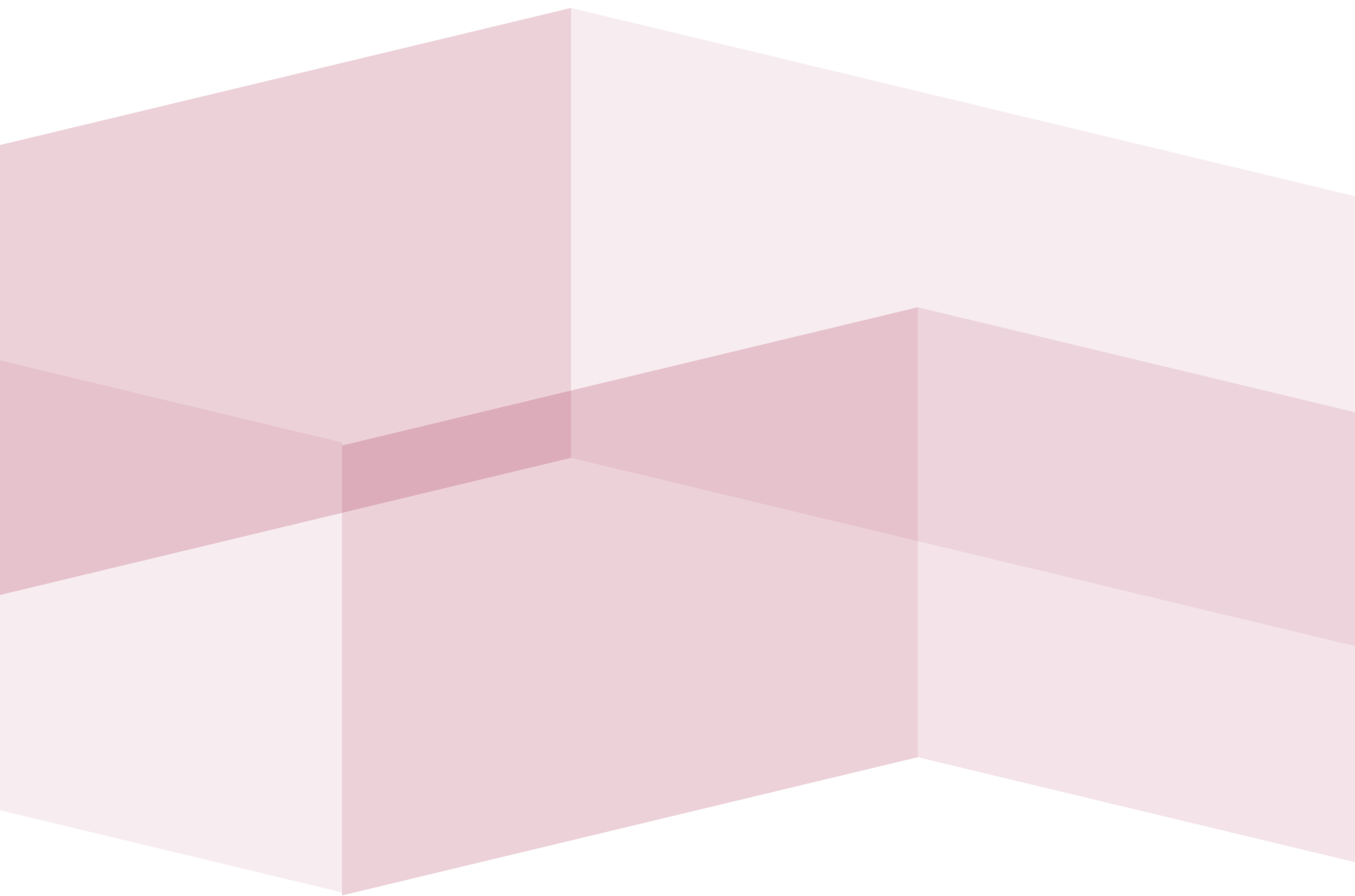

08 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

Grande Fabrikker bidrar til å opprettholde et levende og lokalt forankret næringsliv med anstendig arbeid, videreføring av kulturarv og godt håndverk. Vi har fokus på god opplæring av våre ansatte og kvalitet står i fokus i våre produkter. Dette sammen med et godt og sikkert arbeidsmiljø, god relasjon til og tillit fra våre kunder, er det som gjør at Grande fortsatt lever som en seriøs produsent etter snart 70 år i bransjen.

For å inkludere de unge i arbeidslivet tilbyr vi fagopplæring og sommervikariat. Vi har god kommunikasjon med læringsplattformene i nærmiljøet og har deltatt som bedrift i blant annet innovasjonscamp for ungdomsskoleelever og elevbedrift for videregående elever. Slik bidrar Grande med å styrke yrkesfaglig interesse og å tidlig engasjere unge i arbeid.

For å fremme bærekraftig vekst er vi opptatt av å velge miljøvennlige og bærekraftige bedrifter inn til verdikjeden. Dette gjør vi ved å sette krav til våre leverandører og svanemerke produkter der det er mulig. I vår katalog kan kunden se hvilke produkter som er svanemerket og slik gjør vi det mulig å gjøre miljøvennlig valg i kjøp av produktene våres.

Bærekraft handler også om å vise mål om forbedring. Her har vi sett for oss hvilke punkter vi ønsker å strekke oss etter når det kommer til anstendig arbeid og økonomisk vekst.

GRANDE ØNSKER Å:

Ha en etablert kultur for innovasjon og kontinuerlig forbedring i bedriften. Vi følger med på nye løsninger og ideer hva gjelder kvalitet, bærekraft og miljø og ønsker alltid å tilpasse oss heretter.

Delta i og heie frem initiativ tatt andre steder i verdikjeden. Dette skal vi få til ved i enda større grad oppfordre leverandører til bærekraftig produksjon slik at det skapes konkurranse i leverandørkjeden om å produsere de mest bærekraftige produktene.

Ta inn personer med behov for arbeidstrening ved å gi arbeid og opplæring til unge og andre som har falt utenfor. Vi har ett mål om å i større grad ta inn læringer.

Bidra til å gjøre yrkesfag mer attraktiv for kvinner. Statistikk fremlagt av SSB fra 2021 viser at Norge er blant landene med lavest kvinneandel i yrkesfagene¹. For å bryte mannsdominansen på fabrikken vil vi bidra med å øke interessen for fagbrev og yrkesfag blant jenter i skolen.

1) <https://www.ssb.no/utdanning/videregaende-utdanning/artikler/norge-blant-landene-med-lavest-kvinneandel-i-yrkesfag>

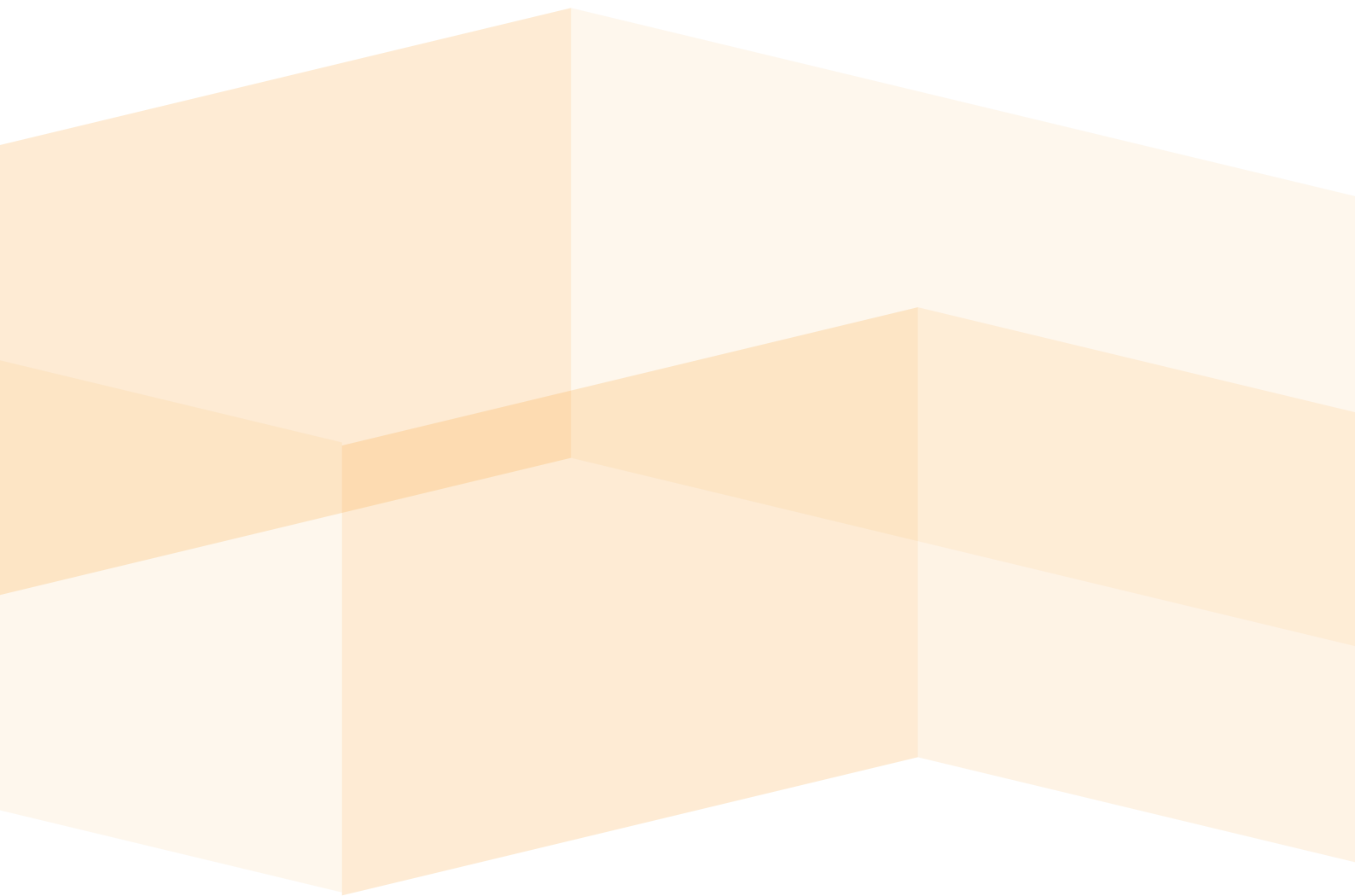

11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN

Som lokal bedrift har vi et ansvar for å bidra til et varmere og mer inkluderende samfunn i nærområdene. Grande er en familieeid trevarebedrift med tradisjoner helt tilbake til 1954 i lokalmiljøet i Rauma. Her bidrar vi til arbeidsplasser og et levende lokalsamfunn i Innfjorden. Lokalt eierskap og tilhørighet til lokalomgivelsene har bidratt til boligbygging i Innfjorden og at vi dermed holder på beboerne i bygda.

Vi oppfordrer til initiativ til aktiviteter og tiltak i lokalområdene ved å støtte lokale idretts- og kulturlag. Bl.a. Støtter vi Rauma Innfjorden speidergruppe, Innfjorden idrettslag med nye drakter i tillegg til kulturbegivenheter som Norsk fjellfestival og RaumaRock. Dette er arenaer der mennesker i alle aldre kan sosialiseres og samles som bidra til et varmere og mer inkluderende samfunn.

Videre har vi et godt samarbeid med kommunen gjennom Nordveggen som er eid av kommunen, næringslivet og tre kunnskapsparter. I to sommere har vi deltatt i «Romsdalen Internship» der studenter fra forskjellige steder med forskjellige utdanninger blir ansatt i næringslivet i Romsdalen. Dette bidrar til å fremme lokalområdene som en attraktiv arbeidsplass for unge.

Vi ivaretar lokalmiljøet på forsvarlig vis ved avfallshåndtering og redusert utslipp fra fabrikkene. Alt avfall blir sortert og levert til miljøstasjon for videre sortering og håndtering. Trevirke beholder vi selv til forbrenning til varmeenergi og reduserer med det behovet for elektrisitet.

Det er viktig for oss at Grande er en positiv bidragsyter i lokalmiljøet i Rauma og ikke minst i Innfjorden. Dette er målene vi har satt oss for å opprettholde og utvikle det gode lokalsamfunnet.

GRANDE ØNSKER Å:

Kontinuerlig forbedre oss på de negative påvirkninger vi har på lokalmiljøet i form av utslipp og avfall.

Gjøre det vi kan for å sikre Raumas naturarv ved å støtte initiativ til å verne naturområder, øke bevissthet rundt naturens skjønnhet og å selv redusere vårt miljøfotavtrykk.

Fortsette med å støtte lokale kultur- og idrettsorganisasjoner for et deltakende, bærekraftig og integrerende samfunn.

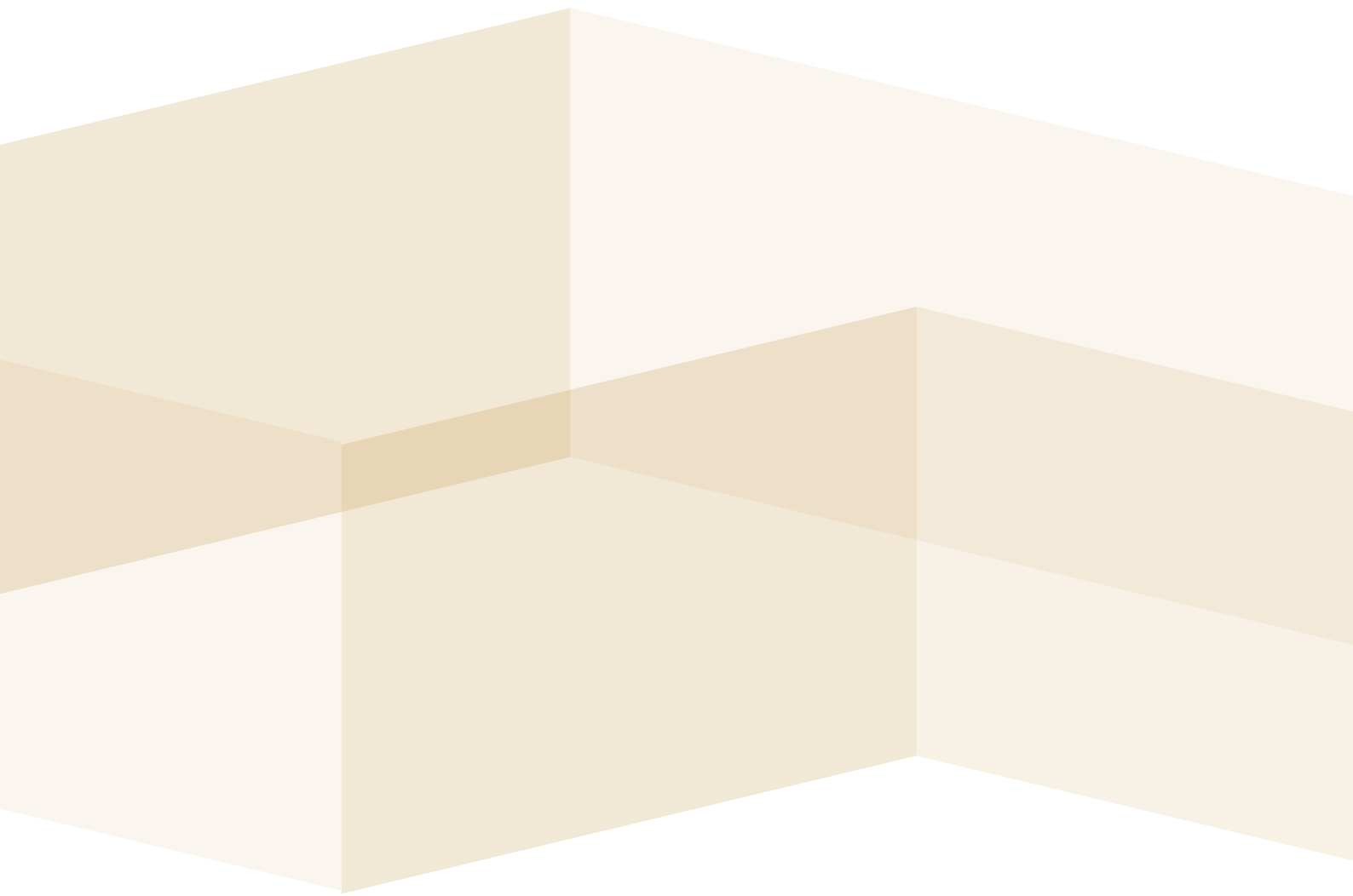

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

Som møbelprodusent har Grande et ansvar for ansvarlig produksjon. Vi jobber med å redusere svinn i vår produksjon gjennom grundig dokumentering av avfall og hva produktene våre består av. I tillegg til å være en miljøgevinst er reduksjon av emballasje økonomisk for bedriften. Dette er våre fokusområder for kostnadseffektive og trygge emballaseløsninger;

- Egen transport av møbler til lokale leveringer da vi emballerer lettere enn eksterne transportører
- Emballasje gjenbrukes der det er mulig
- Standardisering av emballasje for å unngå risiko for svinn
- Grande er medlem av Grønt Punkt

I henhold til FNs bærekraftsmål må vi redusere overforbruket ved å gjøre mer med mindre ressurser². Vårt viktigste bidrag her er å lage møbler av god kvalitet som skal vare lenge. I tillegg er en stor andel av våre produkter svanemerket. Svanemerkede produkter må innfri strenge krav til kjemiske stoffer og sertifisert trevirke som tyder på at våre produkter er godt dokumentert miljøvennlige i henhold til sertifiseringens retningslinjer.

Over tid har Grande som mål å optimalisere verdikjeden og transformere vår forretningsmodell slik at ressursbruken blir minimal, og at mest mulig av ressursene som er utvunnet blir utnyttet og gjenbrukt. Det langsiktige målet er en sirkulær forretningsmodell og tiltakene under beskriver vår vei dit.

GRANDE ØNSKER Å:

Redusere andel restavfall med 15 % i 2025 i forhold til 2021 for bedre utnyttelse av ressurser ved kontinuerlig fokus på sortering av avfall. Vi vil da ha restavfall på under 20 000 kg i året.

Unngå plastikk der det er mulig i produksjon, forpakning og transport. Plastikk bidrar til forurensning av hav og mikroplastproduksjon og må unngås der det er mulig. Vi vil derfor vurdere alternative, helst gjenbrukbare, emballaseløsninger for å redusere plastikkbruk.

Begynne prosessen av en sirkulærøkonomisk forbruksmodell. Det vil si i større grad tilby tilbakelevering av møbler for reparasjon, gjenbruk og reproduksjon. Fokus på vi produksjon og sammensetning av møblene våre vil være viktig med tanke at mest mulig av møbelet skal kunne brukes på nytt uten for stor skade på materialet.

2) <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/ansvarlig-forbruk-og-produksjon>

13 STOPPE KLIMAENDRINGENE

Som bedrift har Grande ansvar for å redusere sitt CO2 avtrykk for å bidra med å stanse klimaendringene. Gjennom Miljøfyrtårn sitt digitale verktøy beregner vi våre årlige utslipp. På denne måten kan vi se vårt avtrykk og hvor det er nødvendig å sette inn tiltak. Grande har hatt en årlig nedgang siden 2019 og har ett mål om å fortsette med dette.

Vi har god dokumentasjon av klimagassregnskap fra produksjon og virksomhet ved å være medlem av miljøfyrtårn og rapporterer til dem om våres forbruk og utslipp.

Tre av bedriftens medarbeidere er kurset og sertifisert for å utarbeide EPD-deklarasjoner på produktene som leveres. Dette er deklarasjoner som viser produktene sitt miljøregnskap fra vugge til grav.

For å redusere energibehovet i fabrikken har vi selvforsynt varme til for å kunne frigjøre elektrisitet til andre behov i det grønne skiftet. Her har vi installert måler som registrerer produksjon og forbruk og i 2021 ble det installert sponradar som overvåker nivået på sponmengden i flissiloen. Slik kan vi oppnå økt bevissthet rundt og redusere energiforbruket vårt til oppvarming. Energibesparelser ser vi også drar økonomiske fordeler.

GRANDE ØNSKER Å:

Kontinuerlig redusere egne utslipp forbundet med produksjon, innkjøp og transport. Dette ved å blant annet oppfordre leverandører til lavutslipp utvinning og transport.

Klimatilpasse egen fabrikk for å redusere energibruken blant annet ved å vurdere LED – belysning av fabrikken. Dette har vi allerede gjort på noen av kontorene i tillegg til å installere automatisk slukking i rom som ikke brukes.

Redusere utslipp i transportsektoren ved å oppdatere bilparken med lavt utslippsnivå. Når løsningene blir gode nok vil vi benytte oss av elbiler og på langsikt ha en fossilfri bilpark.

På langsikt lage en fast stilling der hovedoppgaven vil være fokus på bærekraft. Da vil vi alltid kunne være på høgget, også når det gjelder miljø.

GRANDE.

Dette er Grandes første bærekraftrapport og en del av vår prosess mot en mer bærekraftig produksjon og drift. Med denne rapporten ønsker vi å inspirere oss selv og andre til bærekraft og med erfaring over tid har vi og som mål og heve ambisjonsnivået. Vi ønsker derfor tilbakemeldinger, innspill og ideer på hvordan vi kan forbedre oss som bedrift.

